

26.10.2016

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntö arviomuistiosta: Viestintäpalveluihin sovellettavan kuluttajansuojalainsäädännön keventäminen
(LVM/1789/03/2016)

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry:ltä lausuntoa viestintäpalveluihin sovellettavan kuluttajansuojalainsäädännön keventämistä koskevasta arviomuistiosta. Muistiossa ehdotetut kevennysehdotukset ovat vähäisiä.

Yleisellä tasolla Kuluttajaliitto kannattaa lainsäädännön keventämistä. Päämääränä pitää olla siirtyminen sektori-kohtaisesta erityissääntelystä hyödyke- ja teknologianeutraalisuuden periaatteille perustuvaan yleissääntelyyn. Eri-tyissäntelyn tehtävänä on täydentää yleissääntelyä siellä, missä se on tarpeellista. Nykytilanteessa, missä palveluja koskevaa yleissääntelyä ei juurikaan ole. Kuluttajaliitto yhtyy muistiossa esitettyyn näkemykseen siitä, että viestintäpalveluja koskeva erityissääntely on tarpeen suunnilleen nykyisen laajuisena.

Muistiossa esitetyistä konkreettisista sääntelyn kevennystoimista Kuluttajaliitto pitää tietoyhteiskuntakaaren 102 §:n 2 momenttiin sisältyvien tiedonantovelvoitteiden keventämistä perusteltuna lukuun ottamatta 3- (toimitusaika) ja 20-kohtaa (laskun maksutavat). Suurin osa tiedonantovelvoitteista koskee asioita, joista säädetään laissa ja joista ei voi poiketa sopimuksella kuluttajan vahingoksi, osa niistä taas koskee sellaisia sopimusehtoja, joiden poistamisesta ei koidu kuluttajalle vahinkoa. Niillä ei myöskään ole merkitystä kuluttajan päätöksenteon kannalta paitsi niissä tilanteissa, joissa palveluntarjoaja haluaa poiketa lain säädöksistä kuluttajan eduksi. Tiedonantovelvollisuuden keventäminen tekee sopimuksista kuluttajille helpommin ymmärrettäviä. Momentin 3-kohdassa mainittu viestintäpalvelun toimitusaika on sopimuksen olennainen ehto, josta pitää olla maininta sopimuksessa: sen avulla määritellään palvelun toimituksen viivästyminen (TYK 118.1 §). Momentin 20-kohdassa mainittu laskun maksutapa ja niistä aiheutuvia hintaeroja koskeva tiedonantovelvollisuus pitää samoin säilyttää: kuluttajalla pitää olla tieto esimerkiksi paperilaskusta perittävistä kuluista.

Kytkykauppaa koskevassa TYK:n 113 §:ssä ei nykyisin enää rajoiteta kytkykaupan kohteita. Kuluttajaliitto ei vastusta kyseisestä säädöksestä luopumista. Kuluttajaliitto pitää kuitenkin tärkeänä, että lainmuutoksen vaikutuksia seurataan ja tilanteeseen puututaan, jos teleyritykset esimerkiksi alkavat vaatia päätelaitteen ostamista viestintäpalvelusopimuksen tekemisen yhteydessä tai eivät suostu poistamaan päätelaitteen käytön estoa kytkykauppasopimuksen määräajan päätyttyä. Samassa yhteydessä voidaan luopua kytkykauppaan liittyvästä TYK 116 §:n 4 momentista.

26.10.2016

Muistiossa on pohdiskeltu TYK 116 §:n 1 momentissa mainitun tilaajan irtisanomisoikeutta rajoittavan poikkeuksen laajentamista koskemaan myös muita teleyrityksestä riippumattomia syitä kuin verolainsäädännön muutoksia. Kuluttajaliitto vastusti tietoyhteiskuntakaaren säätämisen yhteydessä nykyistään poikkeusta ja vastustaa poikkeuksen laajentamista. Poikkeus siirtää olosuhteiden muuttumisesta aiheutuvaa taloudellista riskiä elinkeinonharjoittajalta kuluttajalle tavalla, joka on erityisesti määräaikaisten sopimusten osalta kohtuutonta.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Juha Beurling
pääsihteeri

Timo Niemi
lakimies